

OSTVARIVANJE JEDINSTVENE AKCIJE KOMUNISTA U ŽIVOTU I RADU JEDINICA

General-major Đuro *BLAHA*

Postići jedinstveni nastup komunista u radu, akciono jedinstvo u svakodnevnom delovanju, sigurno je najveći uspeh koji može postići Savez komunista. Ostvarenje toga cilja zavisi i od toga kako komunisti gledaju na demokratski centralizam i koliko metod svoga rada u organizaciji temelje na tom principu. Ima slučajeva da se u pojmu demokratski centralizam ne vidi jedinstvo obe komponente — demokratske i centralističke i da se u radu primenjuje samo jedna od njih. Jedni, koji vode računa samo o demokratizmu, u radu organizacije zanemaruju centralizam i smatraju da je elemenat svesti svakog komuniste ponaosob dovoljna zaloga za ostvarenje jedinstva pogleda, pa i akcije. Drugi vide samo u centralizmu zalogu ostvarenja jedinstva, i u praksi zanemaruju demokratskičnost, pravo manjine i svakog pojedinca da se bori u organizaciji za svoje stavove. U stvari jedinstvo se može ostvariti vodeći stalno računa i u praksi konsekvantno sprovodeći u život i demokratskičnost i centralizam kao jedinstvo suprotnosti.

U svom delovanju partijska organizacija se služila raznovrsnim metodama: u predratnom i ratnom razdoblju snagom ubeđivanja zasnovanog na naučnim saznanjima, ličnim primerom u pogledu morala, pravičnosti i borbenosti, pravilnim korišćenjem snage svoje organizacije; u takozvanom administrativnom socijalizmu komunisti su nastupali kao predstavnici onih revolucionarnih snaga koje su osvojile vlast, ostvarivali su svoju rukovodeću ulogu, pre svega na osnovu svoje partijske pripadnosti, putem vlasti sprovodili su postavljene zadatke pa su se neki sve manje trudili da ubeđuju ljude u ispravnost ovog ili onog postupka; od VI kongresa naovamo vodeća uloga SK ostvaruje se, pre svega, kroz ličnu aktivnost svakog komunista u kolektivu u kome radi i zavisi uveliko od njegove zrelosti da sagleda ono što je progresivno, što je u duhu Programa i zadataka koje postavlja SK i sposobnosti da za to pridobije i druge članove kolektiva. Za metod rada SK dragocena su iskustva iz predratnog i ratnog perioda u tom smislu, kada je bilo najvažnije nadjačati protivnika ubedljivošću vlastitih argumenata i progresivnošću svojih stavova.

Stavovi o tome kakav metod rada treba da imaju komunisti jasni su i poznati. U praksi međutim, to ne ide tako lako. Treba imati u vidu da na rad komunista starešina utiču ranije navike koje ih vuku na metod komandovanja, da tu ima ukorenjenog nasleđa koje nije lako prevazići, pa se otuda sprovođenje u život stava o vodećoj ulozi SK danas jedino može ostvariti kroz aktivan odnos komunista — starešina i vojnika prema životu i radu jedinica u skladu sa linijom našeg Saveza i zavisi od svakog pojedinca i organizacije. Tu postoji uzajamna obaveza komunista prema organizaciji i obaveza partijskih organizacija prema

članovima, a ova poslednja se i inače dosta zaboravlja. Komunisti žele da imaju češće kontakte sa onim drugovima s kojima mogu izmenjati misli, posavetovati se i nešto od njih naučiti. Organizacija to treba da im omogući. Tim će se bolje osposobiti za inače samostalan nastup u vezi sa raznim pitanjima složenog života i rada u sredinama u kojima rade. Za bolje rezultate u tom radu potrebno je da se u osnovnim organizacijama češće raspravlja o tome koliko su komunisti aktivni, kako ostvaruju zadatke, kako deluju kao članovi SK u jedinici na dužnosti na kojoj rade. To je potrebno razmatrati sve manje uopšteno, a sve više konkretno sagledavajući rad svakog pojedinca — kako ono što je negativno, tako i ono pozitivno. To se, inače, sasvim skladno uklapa u opšti radni polet koji komunisti pokazuju u pretkongresnoj aktivnosti. Isto tako treba analizirati koliko je organizacija bila odgovorna prema svojim članovima.

Mogućnosti komunista u radu nisu sasvim iskorišćene. To osećaju mnogi članovi. Neke organizacije uspevaju da te mogućnosti bolje i uspešnije koriste, pri čemu (što je važno) pored osnovnih organizacija primenjuju i koriste i druge forme, mada nikakve druge organizacione forme u radu sa komunistima ne mogu nadomestiti rad osnovne organizacije. Za jedinstvenu akciju komunista najvažnije je što bolje organizovati i voditi rad osnovnih organizacija. U tome značajnu ulogu imaju sekretar i članovi sekretarijata. Sekretar danas mora biti osnovni organizator rada i jedinstvene delatnosti komunista. Svakako, to nemogu biti oni sekretari koji svoje delovanje svode na rad prilikom sastanaka osnovne organizacije, čiji se kontakt s komunistima praktično svodi na onaj na sastanku. Oni, koji su po pravilu najizrazitiji komunisti, treba da ostvaruju češći pa i svakodnevni kontakt sa ostalim komunistima. Pod tim se podrazumevaju susreti i razgovori s pojedincima, iz kojih oni jedino mogu steći uvid kako komunisti rade i ostvaruju vodeću ulogu Saveza i na kakve teškoće nailaze; preko njih mogu da ih podstrekavaju, upućuju, pomažu i savetuju šta i kako da rade. Lično opterećenje, koje sekretarima i sekretarijatima donosi takav metod, ne bi trebalo da predstavlja smetnju, s obzirom na značaj takvog njihovog delovanja za uspešan, objedinjen i usmeren rad i jedinstvenu akciju komunista.

Polazeći od toga uvid u rad komunista ne može se steći na sastanku osnovne organizacije, nego, pre svega iz perioda između dva sastanka. Sastanak osnovne organizacije treba da služi za radni dogovor. Sastanak je, konačno, mesto i za opštu i pojedinačnu kritiku komunista.

Za ostvarenje jedinstvene akcije komunista treba sagledati kako ulogu sastanka osnovnih organizacija, kao radnih dogovora o konkretnim pitanjima, gde se rasvetljavaju nejasni stavovi, donose zaključci šta komunisti treba da rade, tako i onog rada između sastanaka kada komunisti neposredno deluju, kada oživotvoruju svoju ulogu i osmišljavaju ulogu organizacije SK. Radu između sastanaka mora se pokloniti daleko veća pažnja; tada treba sticati uvid kako rade komunisti, tada se treba boriti da njihova akcija bude i svrsishodna i jedinstvena.